

Helse i lavenergibygninger engasjerte på Swegon Air Academy

Den 11. og 12. oktober arrangerte Swegon Air Academy seminar i Bergen og Trondheim. Temaet "Vår streben etter å spare energi - en trussel mot vår helse og vår velferd" engasjerte og pekte på noen av dagens problemstillinger i bransjen. Swegon Air Academy ble etablert i 2005, og er en populær arena og kunnskapskilde for fagfolk i hele Europa. Fra starten har 170 seminarer i 25 land, for rundt 10.000 deltakere, blitt arrangert.

Dr. Jan Vilhelm Bakke er spesialist i arbeidsmedisin og overlege PHD i arbeidstilsynet.

Arve Bjørnli er sivilingeniør i VVS-teknikk, og daglig leder av Moe PolyPlan AS

Dr. Jan Vilhelm Bakke, spesialist i arbeidsmedisin og overlege PHD i Arbeidstilsynet, har sin hovedinteresse i miljøets betydning for helse. Bakke tok publikum gjennom historien, og selv så tidlig som i antikken var det bevissthet om viktigheten av god ventilasjon og tørt innneklima. Sett i mer moderne tid er de fleste kjent med begrepet "Sykt Bygg Syndrom" (SBS), som refererer til sykdom hos de som bor / arbeider i bygninger med dårlig innemiljø. Selv om det har vært mange studier på sammenhengen mellom innneklima og utbruddet av astma, allergi og overfølsomhet, kan man ikke fastslå de eksakte omstendigheter eller forhold som utløser dette.

Redusert fravær

– Fukt i bygninger øker risikoen for å utvikle astma. Videre er det kjent at fuktighet er til besvær for dem som allerede har astma. I dagens Norge, der drøyt 25 prosent av alle skolebarn har, eller har hatt astma, er det mye å tjene på et miljørettet innneklima. Dette fordi helsegevinstene gir betydelige besparelser i form av redusert fravær og bruk av helsetjenester. Ekstra interessant er at rehabilitering av bygninger, med den hensikt å forbedre innneklimaet, tilsvarer de samme tiltak som må gjøres for at bygningen skal bli mer energieffektive, sa Bakke.

Mindre luftmengder

Deretter fortsatte Arve Bjørnli med konkrete eksempler på hvordan man kan prosjektere for større luftmengder i boliger, innenfor rammeverket for TEK10. Arve Bjørnli er sivilingeniør i VVS-teknikk, med 30 års erfaring fra rådgivende ingeniørfirmaer. Han er i dag faglig leder i

Moe PolyPlan AS, med hovedinteresse og hovedarbeidsfelt innen innneklima og energibruk i bygninger. Som et utgangspunkt i sin forelesning brukte Bjørnli gjeldende byggeforskrifter, hvor han fremhevet forskjellene i ordlyd og krav til boliger, sammenlignet med andre typer bygninger. Dette resulterer i mindre luftmengder i boliger enn i næringsbygg, noe han mener ikke finns en logisk forklaring til. Dette siden våre boliger i praksis ofte har minst like store belastninger som for eksempel kontorlokaler. Dessuten tilbringer vi mesteparten av dagen hjemme.

Ingen studier

I tillegg kritiserer han tendensen til at minimumskrav for boliger tolkes som tilstrekkelige nivåer.

– Man må tenke på at mennesker skal leve der, det er ikke alltid teorien stemmer med virkeligheten, sa Bjørnli. Ved beregninger viste han til at hvis man setter de samme høye krav til energieffektivitet i boliger som i næringsbygg, kan luftmengden økes markant mot det som normalt prosjekteres. Samtidig oppfylles kravene til TEK10. Problemer angående nyproduserte lavenergibygninger, der luftmengdene er minimale, vakte stor interesse på seminarene. Ennå finnes det ingen studier av helseeffekter disse miljøene har på mennesker, men man kan i mange tilfeller vise til innemiljø i lavenergi boliger der innbyggere har "fått nok", og laget sine egne tiltak for å forbedre innneklimaet. På denne måten har de økt energiforbruk til nivåer som kan sammenlignes med "høyenergi-bygninger" mente Bjørnli.